

422613 н.п. им. «25 Октября»
тел: 8-(84378) -3-54-22
факс: 8-(84378) -3-54-22

422613 н.п. им. «25 Октября»
тел: 8-(4378) -3-54-22
факс: 8-(4378) -3-54-22

2025 елның 25 июне

4 июне

КАРАР

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Александр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә хужасыз күчемсез һәм вариссыз калган мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибен раслау турында

Россия Федерациясе Граждан кодексы нигезләмәләре, “Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында”гы 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, “Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында” 2014 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы, “Хужасыз күчемсез мөлкәтне исәпкә алу тәртибен билгеләү турында” 2023 елның 15 мартындагы П/0086 номерлы Росрестр приказы нигезендә, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлеге башкарма комитеты карар бирә:

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Александр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә хужасыз күчемсез һәм вариссыз калган мөлкәтне муниципаль милеккә ачыклау, исәпкә алу һәм рәсмиләштерү тәртибен (1 нче кушымта) расларга.
2. Әлеге карарны Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында <http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка житкерергә).
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемдә калдырам.

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы Александр
авыл жирлеге Советы рәисе**

А.А.Гогонов

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының "Александр авыл
жирлеге" муниципаль берәмлеге территориясендә хужасыз күчемсез һәм
вариссыз калган мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә
рәсмиләштерү тәртибе
ТӘРТИБЕ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Александр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә хужасыз күчемсез һәм вариссыз калган мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибе (алга таба - Нигезләмә) Россия Федерациясе Граждан кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлендәге 218-ФЗ номерлы Федераль закон, «хужасыз күчемсез әйберләргә исәпкә алу тәртибен билгеләү турында» 2023 елның 15 мартындагы П/0086 номерлы Росреестр боерыгы нигезендә эшләнде һәм Татарстан Республикасы Кайбыч муниципаль районы «Багай авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә (алга таба - Багай авыл жирлеге) хужасыз күчемсез мөлкәтне һәм вариссыз калган милекне исәпкә алу һәм рәсмиләштерү тәртибе, аны муниципаль милеккә исәпкә алу һәм рәсмиләштерү тәртибен билгели.

1.2. Әлеге Тәртип түбәндәгеләргә кагыла:

-Александр авыл жирлеге территориясендә урнашкан, милекчәсе булмаган яисә милекчәсе билгеле булмаган, яисә милекчәсе баш тарткан күчемсез мөлкәткә;

- Александр авыл жирлеге территориясендә урнашкан жир өсте мөлкәте.

1.3. Күчемсез милек объектларын хужасыз дип тану, күчемсез мөлкәт һәм жир өсте мөлкәте хужасыз объектларын исәпкә кую һәм муниципаль милеккә кабул итү өчен документлар рәсмиләштерүне Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының «Александр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты (алга таба - жирлекнең башкарма комитеты) әлеге Тәртип һәм Россия Федерациясе Граждан кодексы, башка норматив хокукый актлар нигезендә гамәлгә ашыра.

1.4. Күчемсез мөлкәтнең хужасыз объектларын ачыклау, ачыкланган хужасыз күчемсез мөлкәт объектларына муниципаль милек хокукын рәсмиләштерү максатларына һәм бурычларына түбәндәгеләр керә:

- файдаланылмый торган милекне ирекле граждан әйләнешенә жәлеп итү;
- мөлкәтне нормаль һәм куркынычсыз техник эксплуатацияләүне тәмин итү;
- муниципаль милекне куллануның нәтижәлелеген арттыру;
- Александр авыл жирлеге территориясен төзекләндерү һәм аның тиешле торышы;
- «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясында билгеләнгән жирле әһәмияттәге башка мәсьәләләргә хәл итү.

1.5. Әлеге Тәртип белән жайга салынмаган хужасыз күчемсез һәм жир өсте мөлкәтен муниципаль милеккә кабул итү мәсьәләләре Россия Федерациясенә гамәлдәге законнары белән жайга салына.

2. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлеге территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, аны исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибе

2.1. Хужасыз яисә вариссыз калган билгеләре булган күчемсез мөлкәт турындагы белешмәләр керергә мөмкин:

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнарыннан;
 - Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының жирле үзидарә органнарыннан, прокуратурадан;
 - инвентаризация үткәру нәтижәсендә;
 - Александр авыл жирлегенә инженерлык инфраструктурасы объектларында ремонт эшләре башкарганда;
 - юридик һәм физик затларның гаризалары нигезендә;
- башка ысуллар белән.

2.2. Александр авыл жирлеге территориясендә хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын ачыклау эшләрен оештыру Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе (алга таба - башкарма комитет житәкчесе) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.3. Ачыкланган хужасыз күчемсез милек объектларын исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан башкарыла.

2.4. Учетка күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелгән (алга таба - БДКМР) биналар (корылмалар, корылмалар, биналар, машина урыннары, төгәлләнмәгән төзелеш объектлары (алга таба - күчемсез мөлкәт объектлары) һәм милекчеләре булмаган яки милекчеләре билгеле булмаган яки милек хокукыннан баш тарткан объектлар (алга таба - БДКМР) кабул ителә.

2.5. Күчемсез мөлкәт объекты турында мәгълүмат алынган көннән алып 10 эш көне эчендә жирлек башлыгы яки жирлек башлыгы тарафыннан вәкаләт бирелгән зат объектның урнашкан урынына барып, әлеге Тәртипкә 1 нче кушымта нигезендә хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау акты төзегән килеш, килгән мәгълүматны тикшерә.

2.6. Хужасыз күчемсез милек ачыкланганнан соң, башкарма комитет житәкчесе 10 эш көне дәвамында хужасыз күчемсез милек объектлары турында мәгълүматны төгәлләштерү һәм тулыландыру эшен башкара, күчемсез милек объектының милекчесе яки милекчесе билгесез булуын раслаучы документлар жыюны гамәлгә ашыра яки милекченең аңа милек хокукыннан баш тартты.

2.7. Күчемсез милек объектының хужасы булмавын яки аның хужасы билгесез булуын раслаучы документлар булып түбәндәгеләр тора:

- әлеге күчемсез мөлкәт объектының федераль мөлкәт, Россия Федерациясе субъекты мөлкәте һәм муниципаль мөлкәт реестрларында исәпкә алынмавы турында Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының жирле үзидарә органнары тарафыннан бирелгән документлар;

- хокуклар БТИ органнарында теркәлмәгән;

- күчемсез милеккә хокукларны теркәү белән шөгыйльләнгәнче тиешле дәүләт органнары (оешмалар) тарафыннан бирелгән, әлеге күчемсез мөлкәт объектларына хокукның алар тарафыннан теркәлмәвен раслый торган документлар;

- күчемсез милеккә хокукларның Бердәм дәүләт реестрыннан һәм аның белән күчемсез милек объекты турында килешүләрдән алынган мәгълүмат.

2.8. Милекченең күчемсез мөлкәткә хокуктан баш тартуын раслый торган документлар милекчедән (гомуми милектә булган барлык катнашучылардан) яисә ул вәкаләт биргән заттан (аның нотариаль таныкланган ышанычнамәсе булган очракта) күчемсез мөлкәт объектына милек хокукыннан баш тарту турында гариза һәм, әгәр әлеге күчемсез мөлкәт объектына хокук БДКМРда теркәлмәгән булса, күчемсез мөлкәт объектына милек хокукыннан баш тарткан затның (затларның) милек хокукына ия булуын раслый торган документларның күчермәләре була.

Милекче - юридик зат милеккә милек хокукыннан баш тарткан очракта һәм, әгәр милек хокукы теркәлмәгән булса, башкарма комитет житәкчесе соратып ала, яки ведомствоара хезмәттәшлек ярдәмендә түбәндәге документларны ала:

-милек хокукыннан баш тарткан кешенең милек хокукы булуын раслаучы хокук билгеләүче документларның күчермәләре;

- юридик затның гамәлгә кую документлары күчермәләре, юридик затны дәүләт теркәвенә алу турында таныклык, салым түләүченең идентификация номеры.

Милекче - физик затның милек хокукыннан баш тарткан очракта һәм, милек хокукы теркәлмәгән очракта, жирлек башкарма комитеты ведомствоара хезмәттәшлек юлы белән түбәндәге документларны ала:

-милек хокукыннан баш тарткан кешенең милек хокукы булуын раслаучы хокук билгеләүче документларның күчермәләре;

- физик затны юридик зат буларак теркәлү турында белешмәләр;

-гражданның шәхесен раслаучы документның күчермәсе.

2.9. Күчемсез милек объекты милекчесе турында мәгълүмат алынган очракта, тиешле объектны исәпкә кую өчен документлар жыю эше хужасыз яисә ялган милек буларак туктатыла, бу хакта хужасыз күчемсез мөлкәт турында белешмәләр биргән затка хәбәр ителә.

2.10. Күчемсез мөлкәтнең хужасыз объекты турындагы мәгълүматларны тикшерү чаралары тәмамланганнан соң 10 эш көне дәвамында, әлеге Тәртипнең 2.6 пунктында күрсәтелгән очрактан тыш, жирлек башкарма комитетының Багай авыл жирлеге территориясендә урнашкан күчемсез мөлкәтнең хужасыз объектларын хужасыз дип тану һәм аны Хужасыз милек объектлары реестрына (алга таба - Реестр) кертү турында карары чыгарыла.

2.11. Реестрны әлеге Тәртипкә 2 нче кушымта белән расланган форма буенча жирлекнең башкарма комитеты алып бара.

2.12. Күчемсез милек объектын хужасыз дип тану турында Карар кабул ителгәннән соң 30 эш көненнән дә соңга калмыйча, жирлекнең Башкарма комитеты техник инвентаризация органнарында кадастр, техник паспортлар һәм планнар эзерләргә заказ бирә. Техник инвентаризация үткәрү һәм кадастр һәм техник паспортлар эзерләү буенча эшләр жирле бюджет акчалары хисабына башкарыла.

2.13. Хужалыксыз билгеләре булган мөлкәтне жимерү (югалту) куркынычын булдырмау, гражданның гомеренә һәм сәламәтлегенә турыдан-туры куркыныч тудыручы авария очраклары барлыкка килү һәм нәтижеләрен бетерү (тормыш белән тәмин итү объектларын, инженерлык инфраструктурасын һәм объектларын тиешле хәлдә тоту өлешендә)

төзеклэндерү) жирлекнең башкарма комитеты әлеге мөлкәтнең шушы максатларга бүлеп бирелгән жирле бюджет акчалары исәбеннән һәм чикләрендә сакланышын тәмин итә.

Күрсәтелгән хужасыз мөлкәткә муниципаль милек хокукын таныганчыга кадәр, хужалыкка каршы ачыкланмаган жылылык челтәрләрен тоту һәм аларга хезмәт күрсәтү 2010 елның 27 июлендәге 190 номерлы ФЗ “Жылылык белән тәмин итү турында”гы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

Үзәкләштерелгән кайнар су белән тәмин итү системаларының, салкын су белән тәмин итү һәм (яисә) су бүлеп бирү системаларының, шул исәптән суүткәргеч һәм канализация челтәрләренең, үзәкләштерелгән объектларын тоту һәм аларга хезмәт күрсәтү, аларны эксплуатацияләү юлы белән су белән тәмин итү һәм (яисә) су агызу белән тәмин ителә торган, күрсәтелгән хужасыз мөлкәткә муниципаль милек хокукын таныганчыга кадәр яисә мондый объектларны Россия Федерациясе гражданлык законнары нигезендә милекче итеп калдырганга, файдалануга һәм күрсәтмәгә алганчыга кадәр, мондый объектларны милекче тарафыннан "Су белән тәмин итү һәм су чыгару турында" 2011 елның 07 декабрдәге 416-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.14. Ачыкланган күчемсез мөлкәт объектын исәпкә кую Росреестрның "Хужасыз күчемсез әйберләргә исәпкә алу тәртибен билгеләү турында" 2023 елның 15 мартындагы НП/0086 номерлы боерыгы нигезендә жирлек Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла

2.15. Хужасыз күчемсез милек объектын исәпкә куелганнан соң бер ел узгач, жирлекнең Башкарма комитеты мондый объектка муниципаль милек хокукын тануны таләп итеп, судка мөрәжәгать итә.

Ачыкланган электр челтәре хужалыгы объектларын һәм башка линия объектларын исәпкә кую "Электр энергетикасы турында" 2003 елның 26 мартындагы 35-ФЗ номерлы Федераль законы нигезендә жирлек Башлығы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.16. Хужасыз күчемсез милек объектларын муниципаль милеккә кабул итү әлеге Тәртипнең 2.15 пунктында күрсәтелгән гаризаны карау нәтижеләре буенча чыгарылган судның законлы көченә кәргән карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

2.17. Күчемсез милеккә хокукларны дәүләт теркәвен гамәлгә ашыручы органда муниципаль милек хокукын дәүләт теркәве буенча чаралар муниципаль милек хокукын тану турында суд карары законлы көченә кәргәннән соң 10 эш көне эчендә жирлекнең Башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2.18. Муниципаль милек хокукын жирлекнең Башкарма комитеты теркәгәннән соң, 10 эш көне дәвамында объектны реестрдан чыгару һәм муниципаль милек реестрына кертү буенча чаралар үткәрелә.

2.19. Муниципаль милек хокукын теркәгәннән соң башкарма комитет жир рәсмиләштерү чараларын үткәрә

әлеге күчемсез милек объектлары астындагы участоклар муниципаль милеккә.

3. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегенә территориясендә вариссыз калган мөлкәтне ачыклау һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү тәртибе

3.1. Россия Федерациясе Граждан кодексының 1151 статьясы нигезендә закон буенча муниципаль берәмлеккә мирас хокукы буенча күчә торган вариссыз калган мөлкәт булып үлгән (суд тарафыннан үлгән) кешенең мөлкәте тора, түбәндәге шартларның берәрсе булганда:

- закон буенча да, васыять буенча да варислар юк;
- варисларның берсе дә мираска хокуклы түгел;
- барлык варислар да мирас алудан читләштерелде;
- варисларның берсе дә мирасны кабул итмәгән;
- барлык варислар да мирастан баш тарттылар һәм шул ук вакытта аларның берсе дә башка варис файдасына баш тартуын күрсәтмәде.

3.2. Гамәлдәге кануннар нигезендә закон буенча мирас итеп алу тәртибендә муниципаль милеккә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Александр авыл жирлегенә территориясендә урнашкан түбәндәге жир өсте мөлкәте күчә:

1) торак урын;

анда урнашкан биналары, корылмалары, башка күчемсез мөлкәт объектлары булган жир кишәрлегенә;

Күчемсез мөлкәтнең бүтән объектлары

югарыда күрсәтелгән күчемсез милек объектларына гомуми өлеш хокукында.

3.3. Александр авыл жирлегенә вариссыз калган мөлкәткә милек хокукын раслаучы документ булып нотариаль орган тарафыннан бирелгән мираска хокук турында таныклык тора..

Вариссыз калган мөлкәтне сатып алу өчен мирасны кабул итү таләп ителми, шулай ук жир өсте мөлкәтен мирас итеп алган вакытта мирастан баш тарту рәхсәт ителми.

3.4. Александр авыл жирлегенә территориясендә ачыклау һәм жир өсте милкен муниципаль милеккә рәсмиләштерү эшләрен оештыру жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.5. Вариссыз калган билгеләре булган күчемсез милек турындагы белешмәләр түбәндәгеләрдән керергә мөмкин:

- Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте башкарма органнарыннан;

-Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының жирле үзидарә органнарыннан;

- инвентаризация үткәрү нәтижәсендә;

- оешмаларның, башка юридик һәм физик затларның идарәчеләре гаризалары нигезендә;

башка ысуллар белән.

3.6. Жирлекнең Башкарма комитеты вариссыз калган мөлкәт турында белешмәләр кәргән вакыттан алып 5 көн эчендә түбәндәге документларны бирү турында тиешле органнарға һәм оешмаларға запрослар жиберә:

-ЗАГС органнарына милекнең соңгы хужасының үлеме турында актлар язмасы барлыгы турында;

- вафат булган гражданның жир кишәрлегенә, шулай ук анда урнашкан биналар, корылмалар, башка күчемсез мөлкәт объектлары (аларның өлешләре) турында хокук билгели торган һәм (яисә) раслый торган документлар хокукын;

- жир кишәрлегенә кадастр һәм техник паспорт, шулай ук анда урнашкан биналар, корылмалар, күчемсез мөлкәтнең башка объектлары (аларның өлешләре);

- үлгән гражданның жир кишәрлегенә милек хокукы турында язма реестрына кертүне раслаучы Бердәм дәүләт күчемсез милеккә хокуклар реестрыннан (алга таба - Реестр) өзөмтәләр, шулай ук анда урнашкан биналар, корылмалар, күчемсез мөлкәтнең башка объектлары (аларның өлешләре);

-нотариуска ачык нәсел эшләре булу яисә булмау турында сорау.

3.7. Жирлекнең Башкарма комитетына, 3.6. документта күрсәтелгән документлар, белешмәләр, шулай ук күчемсез мөлкәтнең техник инвентаризациясен гамәлгә ашыручы оешма тарафыннан бирелгән бина, корылма, башка күчемсез мөлкәт объекты бәясе, жир кишәрлегенә кадастр хақы турындагы белешмә яисә милекне бәйсез бәяләү турындагы хисап алынганнан соң, жир кишәрлеге милекчәсе вафат булган көннән алып 6 ай вакыт узгач мираска хокук турында таныклык рәсмиләштерү өчен нотариуска юл тотта, шулай ук анда урнашкан биналар, корылмаларга, күчемсез мөлкәтнең башка объектларына (аларда өлешләргә) закон буенча хокукны рәсмиләштерү өчен.

3.8. Нотариус вариссыз калган мөлкәткә мирас хокукы турында таныклык бирүдән баш тарткан очракта, жирлек Башкарма комитеты вариссыз калган мөлкәткә муниципаль милек хокукын тану турында судка дөгъва белән мөрәжәгать итә.

3.9. Иясез калган мөлкәткә мирас хокукы турында таныклык яки иясез калган мөлкәткә муниципаль милек хокукын тану турында үз көченә кәргән суд карарын алганда жирлек Башкарма комитеты хокукларны теркәү органнарында юкка чыккан мөлкәткә муниципаль милек хокукын дәүләт теркәвенә алуны тәэмин итә.

3.10. Күчөмсөз милеккә хокукларны дәүләт теркәвенә алганнан соң җирлек Башкарма комитеты:

1) Александр авыл җирлегенең казнасы составына үлөп мөлкәт кертү турында карар проектын әзерләүне тәмин итә;

2) муниципаль мөлкәт реестрына тиешле белешмәләр кертүне тәмин итә.

3.11. Александр авылы җирлеге территориясендә урнашкан торак биналар (шул исәптән торак йортлар һәм аларның өлешләре) рәвешендәге иясез калган мөлкәт, билгеләнгән тәртиптә теркәлгән милек хокукы социаль файдаланудагы торак фондына кертелә.

Хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль
милеккә рәсмиләштерү тәртибенә 1 нче кушымта

АКТ

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының "Александр авыл
жирлегенә" муниципаль берәмлеге территориясендә хужасыз күчемсез
мөлкәтне ачыклау акты

« ____ » _____ ел

Минем тарафтан,

_____ (ФИО һәм вазифа күрсәтелә)

Кергән гариза (мөрәжәгать) нигезендә _____ (вх. № _____)
хужасызлык билгеләре булган күчемсез милек объекттын карады.

Милек исеме _____

Мөлкәтнең урнашу урыны _____

Мөлкәткә кыскача характеристика _____

Милекне хужасыз милеккә кертү
билгеләре _____

Милекнең элеккеге хужасы _____

Кайчаннан бирле хужасыз милек _____
хужасыз _____

Дата: _____

Имза: _____

Хужасыз күчемсез мөлкәтне ачыклау, исәпкә алу һәм муниципаль милеккә рәсмиләштерү
тәртибенә 2 нче кушымта

Лаеш муниципаль районының "Александр авыл җирлеге" муниципаль берәмлек
территориясендә хужасыз күчемсез милек объектлары исемлеге

№ т/б	Объектның исеме	Объектның урнашкан урыны	Объектка кыскача характерис тика	№, Башкарма комитетны ң объектны хужасыз дип тану турындагы карары датасы	Теркәлүче органда исәпкә кую датасы	Искәрмә
1	2	3	4	5	6	7